

विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी
परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या
कर्जास माफी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- एमएलए-१०१५/प्र.क्र.२५/७-स,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक:- ३० ऑक्टोबर, २०१५.

- वाचा :-** १. समक्रमांक दि. १०.०४.२०१५ रोजीचा शासन निर्णय.
२. समक्रमांक दि. २७.०४.२०१५ रोजीचे शुध्दीपत्रक.
३. समक्रमांक दि. ०४.०८.२०१५ रोजीचे शुध्दीपत्रक.

प्रस्तावना :-

विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जास माफी देण्याबाबत संदर्भ क्र. १ मधील शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. सदर योजनेच्या अंमलबजावणी संदर्भात येणाऱ्या अडीअडचणी विचारात घेऊन या शासन निर्णयात अंशतः सुधारणा करण्याबाबत सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था पुणे यांच्यामार्फत दिनांक १७.१०.२०१५ रोजी शासनास प्रस्ताव सादर केला आहे. त्या अनुषंगाने संदर्भ क्र. १ मधील शासन निर्णयात अंशतः सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शुध्दीपत्रक :-

वरील वाचा क्र. १ मधील शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. १ लाभार्थीच्या पात्रतेचे निकष मधील अनु. क्र. ५ मध्ये “वरील प्रमाणे अपात्रता धारण करित नसल्याबाबत कर्जदार व्यक्तीने उप / सहायक निबंधक यांना हमीपत्र सादर करावे. हमीपत्रातील माहिती चुकीची / खोटी आढळून आल्यास कर्जदार व्यक्ती फैजदारी स्वरूपाच्या कारवाईस पात्र राहील असा हमीपत्रात स्पष्ट उल्लेख असावा” याऐवजी “ कर्जदार शेतकरी अथवा त्याच्या कुटुंबातील सदस्य क्र. १(४) मधील अपात्रता धारण करित नसल्याबाबत संबंधित गावातील तलाठयाने प्रमाणित करावे. तसेच उप/सहाय्यक निबंधक यांनी शेतकऱ्यास सावकारी कर्जातून मुक्त करण्याचे प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी शासन निर्णयातील क्र. १ (४) मधील अपात्रता धारण करित नसल्याबाबत शेतकऱ्यांकडून अथवा त्याच्या कुटुंबातील सदस्याकडून हमीपत्र घ्यावे.” असे वाचण्यात यावे.

शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. २ कर्जमाफीचा क्लेम / प्रस्ताव सादर करण्याची कार्यपद्धत मधील अनु. क्र. १ मध्ये “परवानाधारक सावकाराने शेतकऱ्यांना दिलेल्या कर्जाच्या व व्याजाच्या तपशीलासह विहित नमुन्यात संबंधित तालुक्याचे उप / सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था यांच्याकडे क्लेम / प्रस्ताव सादर करावा” याऐवजी “परवानाधारक सावकाराने कर्जदारांची गावनिहाय यादी कर्जाच्या व व्याजाच्या तपशीलासह उप/सहाय्यक निबंधक यांच्या कार्यालयास सादर करावी. या यादीतील कर्जदारांची छाननी करून कर्जमाफी योजनेस पात्र असणाऱ्या व्यक्तींचा प्रस्ताव उप/सहाय्यक निबंधक यांनी तालुकास्तरीय समितीस सादर करावा” असे वाचण्यात यावे.

तसेच शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. २ कर्जमाफीचा क्लेम / प्रस्ताव सादर करण्याची कार्यपध्दत मधील अनु. क्र. ३ मध्ये “उप / सहाय्यक निबंधक / लेखापरीक्षक यांनी सावकाराच्या प्रस्तावाची तपासणी करुन व सावकाराकडून कर्ज घेतल्याबाबत १००% शेतकऱ्यांची रुजवात घेऊन त्यांच्या अभिप्रायासह प्रस्ताव तालुकास्तरीय समितीस सादर करावा.” या ऐवजी “उप/सहाय्यक निबंधक यांनी त्यांच्या कार्यालयातील सहकारी अधिकारी, श्रेणी-१/२, सहाय्यक सहकारी अधिकारी अथवा लेखापरिक्षक यांच्यामार्फत कर्जमाफीच्या प्रस्तावातील १०० टक्के शेतकऱ्यांची / त्यांच्या कुटुंबातील सदस्यांची सावकाराकडून कर्ज घेतल्याबाबत रुजवात घ्यावी. अशी रुजवात कर्जमाफीची रक्कम संबंधीत सावकारास वितरित करण्यापूर्वी करण्यात यावी.” असे वाचण्यात यावे.

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१०३११५११३५७९०२ असा आहे. सदर शुध्दीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संतोष पाटील)

विशेष कार्य अधिकारी

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
३. मा. राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य (सर्व).
५. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव.
६. मा. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग,
७. मा. प्रधान सचिव (सहकार) सहकार, पण न व वस्त्रोद्योग विभाग.
८. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
९. विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर,
१०. जिल्हाधिकारी (सर्व) / जिल्हा पोलीस अधिक्षक (सर्व).
११. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व).
१२. जिल्हा उपनिबंधक/जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था (सर्व).
१३. तहसिलदार (सर्व).
१४. उप / सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
१५. संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई. ०१

त्यांना विनंती करण्यात येते की त्यांनी सदरहू शासन निर्णय प्रसिध्द माध्यमामार्फत विस्तृत प्रसिध्दी द्यावी.

१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१७. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, औरंगाबाद.
१९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, अमरावती.
२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२१. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२२. संचालक लेखा व कोषागार, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२३. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).
२४. निवड नस्ती